

TÜRKİYE ENTELEKTÜEL OYUNLARI LİSELER ARASI BİLGİ YARIŞMASI ŞARKI LİSTESİ

Yarışmada soru gelecek şarkı listesi ve şarkı dinleme yönergesi aşağıdadır.

Yarışmada soru gelecek şarkıları dinlemek için aşağıdaki QR kodu kullanabilir ya da [buradaki](#) linke tıklayabilirsiniz.

ESER ADI: GÖZYAŞLARIMIZI BİTTİ Mİ SANDIN

Sanatçı: MFÖ

Söz Yazarı: Mazhar Alanson

SÖZLER:

Günler günlerin ardından
Seni unutmak mecburiyetindeyim
Seni sevmeler cumhuriyetinde
Gözyaşlarım gözyaşlarım
Kafiye olsun diye değil
Özleye özleye
Kavuştuk birbirimize
Birbirimize vitaminler
Moraller verdik
İçimizdeki şeytanlara
Zülfıkarlarla saldırdık
Gözyaşlarımızı bitti mi sandın
Günler günlerin ardından
Seni unutmak mecburiyetindeyim
Seni sevmeler cumhuriyetinde
Senin dulluğun benim kulluğum
Kafiye olsun diye değil

ESER ADI: GURBET

Sanatçı: Özdemir Erdoğan

Söz Yazarı: Özdemir Erdoğan

SÖZLER:

Oy

Kime desem derdimi ben, bulutlar?
Bizi dost bildiklerimiz vurdular
Bir de gurbet yarası var, hepsinden derin
Söyleyin, memleketten bir haber mi var?
Yoksa yârin gözyaşları mı bu yağmurlar?
Söyleyin, memleketten bir haber mi var?
Yoksa yârin gözyaşları mı bu yağmurlar?
İçerim yanıyor, yâr yâr, yaram pek derin
Bana nazlı yârdan, aman, bir haber verin
İçerim yanıyor, yâr yâr, yaram pek derin
Bana nazlı yârdan, aman, bir haber verin

Oy

Bulutlar yârime selam söyleyin
"Kavuşma gününüz yakınmış" deyin
Felek yârdan ırak koyduysa bizi
Gurbet ilde bir başıma neyleyim?
Yârdan ırak yaşanır mı? Söyleyin
Gurbet ilde bir başıma neyleyim?
Yârdan ırak yaşanır mı? Söyleyin
İçerim yanıyor, yâr yâr, yaram pek derin
Bana nazlı yârdan, aman, bir haber verin
İçerim yanıyor, yâr yâr, yaram pek derin
Bana nazlı yârdan, aman, bir haber verin

ESER ADI: HALİL İBRAHİM SOFRASI

Sanatçı: Barış Manço

Söz Yazarı: Barış Manço

SÖZLER:

İnsanoğlu haddin' bilir kem söz söylemez iken
Elâlemin namusuna yan gözle bakmaz iken
Bir sofra kurulmuş ki Halil İbrahim adına
Ortada bir tencere boş mu dolu mu bilen yok
Bir sofra kurulmuş ki Halil İbrahim adına
Ortada bir tencere boş mu dolu mu bilen yok

Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına
Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına
Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına

Daha çatal, bıçak, kaşık icat edilmemişken
İsmail'e inen koç kurban edilmemişken
Bir kavga başlamış ki nasip kısmet uğruna
Kapağı ver, kulbu al, kurbanı ne hiç soran yok
Bir kavga başlamış ki nasip kısmet uğruna
Kapağı ver, kulbu al, kurbanı ne hiç soran yok

Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına
Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına
Buyurun dostlar buyurun Halil İbrahim sofrasına

Yıllardır sürüp giden bir pay alma çabası
Topu topu bir dilim kuru ekmek kavgası
Bazen durur bakarım bu ibret tablosuna
Kimi tatlı peşinde, kimininse tuzu yok
Bazen durur bakarım bu ibret tablosuna
Kimi tatlı peşinde kimininse tuzu yok

Buyurun dostlar, buyurun Halil İbrahim sofrasına
Buyurun dostlar, buyurun Halil İbrahim sofrasına

Alnı açık, gözü toklar buyursunlar baş köşeye
Kula kulluk edenlerse ömür boyu taş döşeye
Nefsine hâkim olursan kurulursun tahtına
Çalakaşık saldıırırsan ne çıkarsa bahtına

Halat gibi bileğiyle, yayla gibi yüreğiyle
Çoluk çocuk geçindirip haram nedir bilmeyenler
Buyurun, siz de buyurun
Buyurun dostlar, buyurun

Barış der, her bir yanı altın, gümüş, taş olsa
Dalkavuklar etrafında el pençe divan dursa
Sapa, kulba, kapağa itibar etme dostum
İçi boş tencerenin bu sofrada yeri yok
Para, pula, ihtişama aldanıp kanma dostum
İçi boş insanların bu dünyada yeri yok

ESER ADI: YOLCU**Sanatçı:** Neşet Ertaş**Söz Yazarı:** Neşet Ertaş**SÖZLER:**

Bir anadan dünyaya gelen yolcu
Görünce dünyaya gönül verdin mi?
Kimi büyük, kimi böcek, kimi kul
Merak edip hiç birini sordun mu?
Bunlar neden, nedenini sordun mu?

İnsan ölür ama ruhu ölmez
Bunca mahlukat var, hiçbiri gülmez
Cehennem azabı zordur, çekilmez
Azap çeken hayvanları gördün mü?
Azap çeken hayvanları gördün mü?

İnsandan doğanlar insan olurlar
Hayvandan doğanlar hayvan olurlar
Hepisi de bu dünyaya gelirler
Ana haktır, sen bu sırra erdin mi?
Ana haktır, sen bu sırra erdin mi?

Vade tek mil olup ömrün dolmadan
Emanetçi emaneti almadan
Ömrünün bağının gülü solmadan
Varıp bir canana ikrar verdin mi?
Varıp bir cananın kulu oldun mu?

Garip bülbül gibi feryat ederiz
Cehalet elinde küskün kederiz
Hep yolcuyuz, böyle geldik böyle gideriz
Dünya senin vatanın mı, yurdun mu?
Dünya senin vatanın mı, yurdun mu?

ESER ADI: BENİ HOR GÖRME GARDAŞIM**Sanatçı:** Âşık Veysel**Söz Yazarı:** Âşık Veysel**SÖZLER:**

Beni hor görme gardaşım
Sen altınsın, ben tunç muyum?
Aynı vardan var olmuşuz
Sen gümüşsün, ben sac mıyım?

Ne var ise sende bende
Aynı varlık her bedende
Yarın mezara girende
Sen toksun da ben aç mıyım?

Kimi molla kimi derviş
Allah bize neler vermiş
Kimi arı, çiçek dermiş
Sen balsın da ben çeç miyim?

Topraktandır cümle beden
Nefsini öldür ölmeden
Böyle emretmiş Yaradan
Sen kalemsin ben uç muyum?

Tabiata Veysel âşık
Topraktan olduk, kardaşık
Aynı yolcuyuz, yoldaşık
Sen yolcusun ben bac mıyım?

ESER ADI: MEVLİD**Sanatçı:** Kani Karaca**Söz Yazarı:** Süleyman Çelebi**SÖZLER:**

Yâradılmış cümle oldu şâdümân
Gam gidûp âlem yeniden buldu cân

Cümle zerrat-ı cihân idûb nidâ
Çağrışûben dediler kim merhabâ

Merhabâ ey âli sultân merhabâ
Merhabâ ey kân-ı irfan merhabâ

Merhabâ ey cân-ı cânan merhabâ
Merhabâ ey derde dermân merhabâ

Merhabâ ey asi ümmet melcei
Merhabâ ey çaresizler eşfai

Merhabâ ey rahmeten li'l-âlemin
Merhabâ sensin şefi ül-müznibin

Ey cemâli gün yüzü bedr-i münîr
Ey kamu düşmüşlere sen destgîr

Dest-gîrisin kamû üftâdenin
Hem penâhı bende vü âzâdenin

Ey gönüller derdinin dermânı sen
Ey yaratılmışların sultânı sen

Yâ Rasulallah bize imdâd kıl
Son nefes dîdârın ile şâd kıl

ESER ADI: AYASOFYA**Söz-Müzik:** Yücel Arzen**SÖZLER:**

Ayasofya; fırtınadan, borandan, geceden ve güneşin yakıcı sıcağından
senin gölgene (gök kubbe) sığınırız.

Ayasofya, karşında utanmadan (utanç duymadan) duracağız ve sen
Fatih'in evlatları ile gurur duyacaksın.

Ayasofya, bir taş değilsin ki sen, haykırarak ismini söylüyoruz dünyaya.
"Biz varız ve şimdi buradayız."

La ilahe illallah Muhammeden Resalullah.

Ey Ayasofya ezelden canımın cananısın,

Sese muhtaç o sükût yıllarımın hicranısın,

Seni bilmez iki göz, yani bu sebepten kördür,

Sense hem sağ gözüm, hem sol gözümün dermanısın.

Senin için toplandık, dağın, çölün ve denizin çocukları...

Biz, birbirini özleyenler...

Bizler, "Hz. İbrahim'in rüyasıyız."
Bizi bir arada tutan (Beyazları ve siyahları...) birleştiren bu yerde
Habeşli Bilal'in torunlarının sesi yankılsın.
Sana Mekke'nin, Medine'nin ve Mescid-i Aksa'nın selamını getirdik.
Masum kubbenin altında, ay ve güneş birlikteler.
Sıcak kumlara basan çıplak ayaklarımızla kapındayız şimdi.
Mücadelemizsin, gücümüzsün.
Zedelenmiş insanlığın kurtuluş sembolüsün.
Ayasofya, rüzgârlar essin kubbenin, hürriyetin, ta ezelden... Sen
bizimsin biz de senin.

ESER ADI: HAK BİR GÖNÜL VERDİ BANA

Sanatçı: Ahmet Özhan

Söz Yazarı: Yunus Emre

SÖZLER:

Hak bir gönül verdi bana
Hâ demeden hayrân olur
Bir dem gelir şâdân olur
Bir dem gelir giryân olur

Bir dem sanasın kış gibi
Şol zemheri olmuş gibi
Bir dem beşâretten doğar
Hoş bâğ ile bostân olur

Bir dem gelir söyleyemez
Bir sözü şerh eyleyemez
Bir dem dilinden dür döker
Dertlilere dermân olur

Bir dem çıkar arş üzere
Bir dem iner taht-es-serâ
Bir dem sanasın katredir
Bir dem taşar ummân olur

Bir dem gelir Îsâ gibi
Ölmüşleri diri kılar
Bir dem girer kibr evine
Fir'avn ile Hâmân olur

Bir dem döner Cebrâil'e
Rahmet saçar her mahfile
Bir dem gelir gümrâh olur
Miskin Yunus hayrân olur

ESER ADI: ÖYLE BİR GEÇER ZAMAN Kİ

Sanatçı: Erkin Koray

Söz Yazarı: Erkin Koray

SÖZLER:

Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki

Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki

Birden dursun istersin
Seneler olunca mazi
Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki
Öyle bir geçer zaman ki

Günlere bakarsın katı katı
Üzerine çekersin perde
Yoldan geçenler var da
Her akşam gelenler nerde?

Günlere bakarsın katı katı
Üzerine çekersin perde
Yoldan geçenler var da
Her akşam gelenler nerde?

Kara yazı yazıldı sanma
İnsanın da kaderi böyle
Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki
Öyle bir geçer zaman ki

Bir cevap buldun mu sorulara?
Yiğitlik de var yine serde
Nasıl gaddar seneler
Geçiyor durduğu yerde

Bir cevap buldun mu sorulara?
Yiğitlik de var yine serde
Nasıl gaddar seneler
Geçiyor durduğu yerde

Sana kara yazıldı sanma
İnsanın da kaderi böyle
Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki
Öyle bir geçer zaman ki
O nedir seni kızdıran?
Memnun edeceği yerde
Bak bir garip diyor ki
Nerede o yarım nerde

O nedir seni kızdıran?
Memnun edeceği yerde
Bak bir garip diyorki
Nerede o yarım nerde

Anılara kapılıp kanma
Dünyanın da düzeni böyle
Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki
Öyle bir geçer zaman ki
Dediğim aynıyla vaki

Birden dursun istersin
Seneler olunca mazi
Öyle bir geçer zaman ki

ESER ADI: THE LITTLE ONES

Sanatçı: Yusuf Cat Stevens

Söz Yazarı: Yusuf Cat Stevens

SÖZLER:

Oh they killed all the little ones
While their faces still smiled
With their guns and the fury
They erased their young lives.

No longer to laugh
No longer to be a child
Oh they've killed all the little ones
While their faces still smiled.

Now they're burying the little ones
And they're making the graves deep
So the world cannot see
That tonight we may sleep.

While they wash away the blood
The mothers all weep
Oh they're burying the little ones
And they're making the graves deep.
Oh they're burying the little ones
And they're making the graves deep.

Yet where will the devils go
When that day comes
When the angels drag them out
To face the little ones.

Oh they've killed all the little ones
With their eyes open wide
There was no one to help them
On the day that they died.

No bed to run under
No cupboard to hide
Oh they've killed all the little ones
With their eyes open wide.

They'll be raising the little ones
With no sin to atone
In the light of high heaven
They will sit on tall throne.

Where playtime lasts forever
And God's mercy never ends.

They'll be raising the little ones
And they'll all be best friends.
They'll be raising the little ones
And they'll all be best friends.

THE LITTLE ONES TÜRKÇE ÇEVİRİSİ: KÜÇÜKLER

Ah, öldürdüler tüm küçükleri
Yüzlerinde bir gülümseme kaldı.
Silahları ve öfkeleriyle
Sildiler genç hayatlarını.
Artık gülmeyecekler
Artık çocuk olmayacaklar
Ah, öldürdüler tüm küçükleri
Yüzlerinde bir gülümseme kaldı.

İşte gömüyorlar küçükleri
Derin kazılmış mezarlara
Ki dünya gözlerini kapatsın
Bizler bu gece rahat uyuyabilelim.
Kanlarını yıkarken
Anneler iç çekiyor
Ah, gömüyorlar küçükleri
Derin kazılmış mezarlara.
İşte, gömüyorlar küçükleri
Derin kazılmış mezarlara.

Peki, şeytanlar nereye saklanacak?
Beklenen gün geldiğinde
Melekler onları sürükleyip
Küçüklerin karşısına çıkardığında?

Ah, öldürdüler tüm küçükleri
Gözleri açık kaldı.
Yardımlarına koşacak yoktu kimse
Ölüm günleri geldiğinde
Ne altına saklanacak bir yatak
Ne de gizlenecek dolap...
Ah, öldürdüler tüm küçükleri
Gözleri ise açık kaldı.

Bir gün yükselecek küçükler
Hiçbir günahları olmadan
Sonsuz nuruna cennetin,
Yüksek tahtlarda oturacaklar.

Oyunlar oynayacaklar gönüllerince
Rahman'ın merhameti altında.
Bir gün yükselecek küçükler
Ve birbirlerini hiç bırakmayacaklar.
Yükselecekler küçükler
Ve birbirlerini hiç bırakmayacaklar.

**Şarkı çevirileri, kaynak metnin anlamını aktarmaya yönelik hazırlanmıştır; resmî nitelik taşımaz.*

ESER ADI: FETİH MARŞI

Sanatçı: Yıldırım Gürses

Söz Yazarı: Arif Nihat Asya

SÖZLER:

Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek
Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek
Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek
Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek

Elde sensin, dilde sen, gönüldesin, baştasın
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Bu kitaplar Fatih'tir, Selim'dir, Süleyman'dır
Bu kitaplar Fatih'tir, Selim'dir, Süleyman'dır
Şu mihrap Sinanüddin, şu minare Sinan'dır
Haydi artık uyuyan destanını uyandır!
Elde sensin, dilde sen, gönüldesin, baştasın
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Delikanlım, işaret aldığın gün atandan
Delikanlım, işaret aldığın gün atandan
Yürüyeceksin, millet yürüyecek arkandan
Sana selam getirdim Ulubatlı Hasan'dan

Elde sensin, dilde sen, gönüldesin, baştasın
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

ESER ADI: AZİZ İSTANBUL

Sanatçı: Münir Nurettin Selçuk

Söz Yazarı: Yahya Kemal Beyatlı

SÖZLER:

Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul
Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer
Ömrüm oldukça gönül tahtıma keyfince kurul
Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer

Nice revnaklı şehirler görünür dünyâda
Lâkin efsunlu güzellikleri sensin yaratan
Yaşamıştır derim en hoş ve uzun rüyâda
Sende çok yıl yaşayan sende ölen sende yatan
Âh âh sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul

ESER ADI: AĞLATIRSA MEVLAM

Sanatçı: Emel Sayın

Söz Yazarı: Yunus Emre

SÖZLER:

Dertli ne ağlayıp gezersin burda?
Dertli ne ağlayıp gezersin burda?

Ağlatırsa Mevlâm yine güldürür
Ağlatırsa Mevlâm yine güldürür

Nice dertli konu geçti buradan
Nice âşık göçtü geçti buradan

Ağlatırsa Mevlâm yine güldürür
Ağlatırsa Mevlâm yine güldürür

Sevdaya salma şu garip başını
Sevdaya salma şu garip başını

Akıtır gözünden kanlı yaşını
Akıtır gözünden kanlı yaşını

Kerimdir onarır kulun işini
Kerimdir onarır kulun işini

Ağlatırsa Mevlâm yine güldürür
Ağlatırsa Mevlâm yine güldürür

ESER ADI: FOLON

Sanatçı: Salif Keita

Söz Yazarı: Salif Keita

SÖZLER:

Fôlon, é té gninika
Fôlon, né té gninika
Fôlon, a toun bé kè tè dé
Fôlon, ko ko toun bé kè
Fôlon, môgò makotè
Fôlon, ko ko toun bé kè
Fôlon, môgò makotè

Fôlon, é té gninika
Fôlon, né té gninika
Fôlon, a toun bé kè tè dé
Fôlon, ko ko toun bé kè
Fôlon, môgò makotè
Fôlon, ko ko toun bé kè
Fôlon, môgò makotè
Kouma douma bé môgo mi konò
Hèrè bi môgo mi konò
Konkò bé môgo mi naaaaa
Fôlon, ko ko koun bi la
Fôlon, é toun té sé ko fô
Fôlon...fôlon oo mogò makotè
Sissan, é bé gninika
Sissan, né bé gninika
Sissan, an bè bé gninika
Sissan, ko ko doun bé kè
Fo élé lé ka gninika
Sissan...sissan môgò mako bè é la
Fôlon...fôlon môgò makotè
Fôlon...fôlon môgò makotè

FOLON TÜRKÇE ÇEVİRİSİ:

MAZİDE

Mazide kimse sana bir şey sormazdı
Mazide kimse bana bir şey sormazdı
Mazi böyleydi
Mazide, olan oldu
Mazide kaldı, kimse bilmek istemedi

İnsanlar bir şeyler söyledi,
Herkes kendi derdindeydi
Açmış, tokmuş, hiç fark etmedi
Mazide kaldı, kimse bilmek istemedi

Ama şimdi sana sorular soruluyor
Şimdi bana da soruluyor
Şimdi hepimizden cevap bekleniyor
Şimdi olan biten her şeyde bizim de payımız var
Şimdi, evet şimdi, artık kimse yok diyemeyiz
Mazide kimse yoktu, ama şimdi biz buradayız

***Şarkı çevirileri, kaynak metnin anlamını aktarmaya
yönelik hazırlanmıştır; resmî nitelik taşımaz.**

ESER ADI: RAJEEN YA HAWA

Sanatçı: Fairuz

Söz Yazarı: Rahbani Brothers

SÖZLER:

rajiein ya hawaa rajiein ya zahrat almasakin
rajiein ya hawaa ealaa dar alhwa ealaa nar alhuua
rajiein

mnawde zman manruh lizaman
yansana ealaa 'ard alnnusyan
manqul rayihin mankun rajiein
ealaa dar alhubb wamash earifin
rajiein ya hawaa ealaa dar alhwa ealaa nar alhuua
rajiein
maghrur ya hawaa ya hawaa maghrur
ya habibi ya waridah ealaa suar
nhna aleashiqin ealaa tul eashiqin
wa'intw balya lyna eayshyn
nhna aleashiqin eashiqin eashiqin
wa'intw bilialina eayshyn
rajiein ya hawaa ealaa dar alhwa ealaa nar alhuua
rajiein

RAJEEN YA HAWA TÜRKÇE ÇEVİRİSİ:

DÖNECEĞİZ EY YÂR

Döneceğiz ey yâr,
Geri döneceğiz.
Ey talihsizlerin çiçeği,
Ey yâr, sana geri döneceğiz,
Aşkın ülkesine,
Aşkın ateşine
Geri döneceğiz.

Uğurladık zamanı çoktan
Başka bir zamana yolcuyuz şimdi,
Unutuşun toprağında bizi unutan bir zamana...
Yolcuyuz desek de kendimize, gitmiyoruz
Biz geri dönüyoruz,
Aşkın ülkesine.
Henüz bilmiyoruz ama

Geri döneceğiz, ey yâr,
Aşkın ülkesine
Aşkın ateşine
Geri döneceğiz.

Mağrursun, ey aşk,
Ne kadar da mağrursun!
Ey sevgili,
Setlerin üzerinde açan gül,
Biz âşıkınız, hep âşık kalanlar
Ve sizler gecelerimizde yaşarsınız.

Geri döneceğiz, ey yâr,
Aşkın ülkesine.
Aşkın ateşine,
Geri döneceğiz.

**Şarkı çevirileri, kaynak metnin anlamını aktarmaya yönelik hazırlanmıştır; resmi nitelik taşımaz.*

Şarkı Dinleme Yönergesi

- Şarkılar yalnızca melodik değil, anlamsal, tarihsel ve kültürel açıdan da ele alınmalıdır.
- Şarkılardaki sözler dikkatle incelenmeli; temalar, ifadeler, kullanılan mecazlar analiz edilmelidir.
- Şarkıların ait olduğu dönem, bestecisi/sanatçısı ve şarkının veriliş amacı hakkında bilgi sahibi olunmalıdır.
- Mümkünse şarkıların farklı yorumlarını dinleyerek, yorumlar arası duygu geçişleri ve yorum farkları analiz edilmelidir.
- Dinleme süreci, öğrencilerde kültürel duyarlılık, değer estetiği ve duygusal farkındalık oluşturarak şuurlandıran bir sanat deneyimi hâline getirilmelidir.
- Yarışmada şiir, şarkı, kitap ve belgesel/film içerikleriyle ilgili birbirleriyle bağlantılı sorular sorulabilir.

Değerlendirmelerde şu konulara dair sorular olabilir:

- Şarkı sözünde geçen kavramlar ne ifade ediyor?
- Şarkının teması nedir?
- Şarkılar hangi dönemin duygusunu veya olayını yansıtır olabilir?
- Şarkılar yazıldıkları döneme ve günümüze dair ne anlatıyor?
- Söz-melodi ilişkisi nasıl kurulmuş?
- Takımların şarkıları birlikte dinleyip, sözleri üzerine tartışması önerilir. Sözleri not ederek çalışmak, kelime anlamı araştırmak önemlidir.